GLAS GORENJSKE

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK
S 1. JANUARJEM 1960 KOT POLTEDNIK
OD 1. JAN. 1960 IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO
IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« V KRANJU

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNIK

TELEFONI: UREDNIŠTVO 475 in 190, UPRAVA 397
TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-135 — IZHAJA OB PONEDELJKIH, SREDAH IN SOBOTAH — LETNA NAROČNINA 900, MESEČNA 75, **POSAMEZNA ŠT. 10 DIN**

LETO XIII., ŠT. 84 — GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO — PONEDELJEK, 18. JULIJA 1960

Veličastna proslava 15-letnice osvoboditve v Begunjah

Razvoj našega gospodarstva in utrjevanje družbenega sistema - najlepši spomenik vsem žrtvam na poti v svobodo

Govorila je tovarišica Vida Tomšič - Proslavi je prisostvoval tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj in predsednik IS LRS Boris Krajger

Begunje, 17. julija

Proslave v počastitev 15-letnice osvoboditve, ki so se tu začele že včeraj popoldne, so danes dosegle svoj višek. Včeraj je bil pohod odredov predvojaške vzgoje, planincev in tabornikov. Avtomoto društva iz raznih krajev Gorenjske so prinesla pozdrave prebivalstva ob tej proslavi. Danes zjutraj pa so se okrog Begunj oglasile strojnice.

Mladinci predvojaške vzgoje skupno s pripadniki JLA so pokazali dokončni partizanski napad na Begunje pred dobrimi 15 leti za osvoboditev tam zaprtih političnih delavcev. Zatem so se pred glavno tribuno, ki je bila na graščinskem vrtu, zbrali vsi »osvoboditelji« iz današnje akcije. Zbralo pa se je tudi precej preživelih borcev bivšega Kokrškega odreda, ki so tiste majske dni 1945 v resnici sodelovali pri osvoboditvi Bugenj in tamkajšnjih zapornikov. Med njimi je bil tudi takratni komandant Janko Prezelj-Stane.

Rahel dež, ki je začel rositi okrog devete ure, ni zadržal pisane množice ljudi, ki se je neprestano pomikala od parkirnih prostorov, zlasti iz polja pred tovarno Elan, kjer je bila nepregledna vrsta avtobusov. Mnogi udeleženci, ki so bili nekoč zaprti v Begunjah, so svojim znancem pripovedovali nekdanje grozote tega kraja in pojasnjevali razpored stavb.

Na okrašeno tribuno za goste so prihajali mnogi predstavniki občinskih in okrajnih organizacij ZB, predstavniki JLA, političnih organizacij in ljudske oblasti. — Med gosti je bil tudi podpredsednik Zveznega izvrš. sveta Edvard Kardelj, član CK ZKJ Boris Ziherl, predsednik Izvršnega sveta LR Slovenije Boris Krajger, sekretar Ljudske skupščine Slovenije dr. Miha Potočnik, predsednik Okrajnega odbora SZDL Jakob Žen, predsednik OLO Vinko Hafner, predsednik ObLO Radovljica Jaka Eržen in drugi.

Nad 10.000 ljudi na svečani proslavi v Begunjah — Foto: F. Perdan

Besede Vide Tomšič

Predsednik Okrajnega odbora ZB tovariš Ivan Bertoncelj-Johan je pozdravil vse navzoče in zatem dal besedo podpredsednici GO SZDL Slovenije tovarišici Vidi Tomšič.

»Današnja proslava v spomin na 15-letnico osvoboditve in zmagovite socialistične revolucije, na mestu, kjer so se v zadnji vojni dogajali največji zločini gestapa na Slovenskem — je začela svoj govor tovarišica Vida Tomšič — je združena z zborovanjem tistih borcev, ki niso pripadali brigadam, ki so se za svoje ideje bojevali v zaporih, ječah, internacijah in koncentracijskih taboriščih.«

»Človeku zmanjkuje besed — je nadaljevala Vida, ki je bila tudi sama zaprta v Begunjah — ko ob tem spomeniku nacističnega divjanja misli na ponovno doživljanje strahot, ki so se tukaj dogajale. Dvanajst tisoč ljudi, med njimi štiristopet otrok, je v štirih letih šlo skozi Begunje v smrt v Drago, v trpljenju in večinoma v smrt v taboriščih. Toda kljub tej visoki številki je to le drobec strahot, ki so se dogajale v ječah in taboriščih, ki sta jih tretji rajh in fašistična Italija posejala od Afrike do severnih polarnih krajev. O obsegu te fronte pove številka, da je tretjina vsega članstva ZB Slovenije šla skozi zapore in taborišča.«

Zatem je govornica omenila grozotne posledice nahujskanih in z najmodernejšo tehniko orožja opremljenih nacifašističnih tolp v drugi svetovni vojni, ko je bilo 52 milijonov mrtvih, od tega 27 milijonov vojakov, padlih na frontah in 25 milijonov civilnega prebivalstva, ubitega v zaledju, sistematično uničevanega v taboriščih, kar vse je strašna bilanca druge svetovne vojne. Epohalna znanstvena odkritja, moderna tehnika, osvajanje vsemirja itd. prepričljivo dokazuje ne samo preživelost vojn, marveč tudi to, da bi tretja svetovna vojna lahko pomenila fizično uničenje človeštva. Zato narašča odpor proti vsem tistim pojavom, dogodkom, proti vsaki taki politiki, ki bi gradila na oboroževanju in pripravah na vojno. Bili smo priča poskusom, da bi OZN pretvorili v propagandno tribuno hladne vojne, in pozneje, ko se je članstvo OZN razširjalo, da bi se dogovarjanje o najvažnejših vprašanjih mednarodnih odnosov preneslo izven OZN. Toda mir je stvar vseh dežel, ne samo zadeva velikih sil.

V Jugoslaviji smo pripadniki dela, akcije in ne besed — je v nadaljnjem govoru rekla tovarišica Vida Tomšičeva. — Zato smatramo, da je treba takoj izkoristiti vse možnosti, ki resnično pospešujejo mir, podpreti vsak korak v tej smeri in ga tudi storiti. V tem pogledu je pomembno, da je bil prav te dni odprt maloobmejni promet med sosedno Avstrijo, kakor imamo podoben promet že več let ob meji z Italijo. Ne samo, da bo ta promet povečal gospodarsko izmenjavo na tem področju, marveč bo krepil tudi vezi med sosednima narodoma. Delovni ljudje onstran meje se bodo lahko na lastne oči prepričali o pridobitvah naših delovnih ljudi, kako si v naših tovarnah in občinah sami režemo svoj kruh in ne bodo več nasedali propagandi tistih, ki skušajo zastrupljati dobre sosedske odnose. V vzdušju prijateljskih medsebojnih stikov bo omogočena šovinistična propaganda proti Jugoslaviji. Tako bo lahko postala naša manjšina na koroškem kot most med obema državama, element utrjevanja demokratičnih sil. Jugoslavija je bila in je pobornik odpiranja mej in dejanskega sodelovanja.

Danes Jugoslavija ni znana v svetu le kot dežela partizanov, marveč je znana predvsem kot dežela delavskih svetov in komun, delavskega in družbenega upravljanja. Veliki gospodarski uspehi petnajstletne povojne graditve v Jugoslaviji predstavljajo izreden pojav, saj stopnja pove-

(Nadaljevanje na 2. str.)

Vida Tomšič med govorom

PREBIVALCEM KRANJSKE OBČINE IN MESTA KRANJA

V teh dneh je gost Jugoslavije predsednik vrhovnega vojaškega sveta in vlade republike Sudana Ibrahim Abud. Na poti po Jugoslaviji bo prispel tudi v naše mesto in potoval skozi Gorenjsko. Sprejmimo ga kot velikega prijatelja in manifestirajmo naše prijateljstvo do republike Sudan.

Predsednik Ibrahim Abud bo prispel v spremstvu predsednika Tita v Kranj danes, v ponedeljek, ob 16.40 uri in si ogledal tovarno ISKRO, od koder se bo ob 18. uri odpeljal v smeri proti Bledu.

Občinski odbor SZDL Kranj

Visoki gost iz Sudana na Gorenjskem

Premier prijateljske sudanske države, predsednik vlade, general IBRAHIM ABUD, ki je na obisku pri nas, bo danes, v ponedeljek, prišel tudi k nam na Gorenjsko. Skozi Kranj proti Bledu bo visoki gost potoval nocoj okrog 18. ure.

Prijateljske vezi s to mlado afriško državo — Sudanom so zlasti oživele potem, ko je predsednik Tito obiskal Sudan. Takrat je tamkajšnje prebivalstvo strnjeno in enotno z velikim navdušenjem pozdravljalo naše predstavnike, izražalo simpatije do Jugoslavije, do naše svobodoljubne politike in do prijateljskega sodelovanja. Mnogi so hodili po več dni skozi puščave, da so lahko izrazili svoje simpatije našim predstavnikom.

Ob sedanjem prihodu generala Ibrahima Abuda vrnimo nam izkazane simpatije! Razobesimo zastave, okrasimo okna in ob cestah pozdravimo dragega gosta-prijatelja!

Dežela delavskega upravljanja

Jugoslavija lahko igra samostojno in aktivno vlogo v mednarodnih odnosih prav zaradi tega, ker gradi svojo moč na socialističnem družbenem sistemu, ki sprošča vse ustvarjalne sile vsakega posameznega državljana. — Danes Jugoslavija ni znana v svetu le kot dežela partizanov,

Mladinska delovna akcija v Podvinu

Predvsem izobraževalni pomen

Sekretariat Okrajnega komiteja LMS v Kranju se je tudi letos odločil, da bo organiziral mladinsko delovno akcijo, ki naj bi imela predvsem izobraževalni pomen, ne pa toliko delovni. To akcijo je organiziral pri izgradnji Izobraževalnega centra OSS in se je začela že 5. julija. Na njej sodeluje okoli 30 mladinskih aktivistov iz tovarniških komitejev.

Prav s tem v zvezi bodo v času akcije organizirali tudi 21 predavanj iz področja gospodarstva, izobraževanja delavcev, delavskega samoupravljanja, avtomatizacije itd. Doslej so že predavali predsednik Okrajnega odbora SZDL tov. Jakob Žen, direktor tovarne »Iskra« Silvo Hrast in drugi. — Ta mladinska akcija bo predvidoma trajala mesec dni.

FRANCOZI IN BELGIJCI OBISKALI BRIGADIRSKO NASELJE »FRANC VODOPIVEC«

Kranj, 17. julija — Včeraj popoldne je obiskala skupina francoskih otrok iz La Ciotata, ki so na letovanju v Kranju, brigadirsko naselje »Fran Vodopivec« na Rupi. V naselju so se zadržali okoli 3 ure.

Hkrati s francoskimi otroci so obiskali brigadirsko naselje tudi belgijski taborniki, ki so se sinoči po več dnevnem bivanju v Jugoslaviji vrnili v domovino.

Zadnje vesti

BRIONI, 17. julija — Danes dopoldne so se tu nadaljevali pogovori med predsednikom Titom in predsednikom Sudana Abudom o vprašanjih, ki se tičejo obeh dežel. Pogovorom so od Jugoslovanov prisostvovali še podpredsednik ZIS Aleksander Ranković, predsednik Ljudske republike Črne gore Blažo Jovanović, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, predsednik komiteja za zunanjo trgovino Sergej Kraigher, generalni sekretar predsednika republike Leo Mates, in drugi. Popoldne je predsednik republike priredil na čast predsedniku Sudana svečano kosilo.

SKOPJE, 17. julija — Delegacija sovjetskega komsomola je med obiskom v Makedoniji danes obiskala v Makedoniji več kmetijskih posestev in plantažnih nasadov. V načrtu ima tudi obisk pri graditeljih avtomobilske ceste skozi Makedonijo.

HAVANA, 17. julija — Ameriški veleposlanik v Havani je včeraj izročil kubanskemu zunanjemu ministru protest svoje vlade zoper kubanski zakon o nacionalizaciji z dne 16. junija. Protest je naperjen predvsem zoper to, da velja odlok o nacionalizaciji po njegovih navedbah samo za premoženje ameriških družb in ameriških državljanov. Vrednost ameriškega premoženja na Kubi je ocenjena na približno milijardo dolarjev. Doslej so ga nacionalizirali v približni vrednosti 700 milijonov dolarjev.

Industrijska proizvodnja v prvem polletju

Za 11,4 odstotka več kot lani

Po podatkih, ki smo jih dobili na Okrajnem ljudskem odboru, je celotna industrija na Gorenjskem v prvem polletju letos dosegla 50,9 % letnega proizvodnega plana. Pri tem je že upoštevan popravljen (za poldrugi milijon dinarjev zvišan) letni proizvodni plan Iskre Kranj, s čimer se je seveda skupni odstotek nekoliko znižal. V primerjavi s prvim polletjem 1959 je letošnja polletna izvršitev proizvodnega plana za 11,4 % boljša (indeks 111,4 %).

Najvišjo izvršitev letnega proizvodnega plana v prvih šestih mesecih letos izkazuje živilska industrija (59,6%), najnižjo pa gradbena industrija (29,8%). Vzrok za to je rekonstrukcija opekarne v Dvorski vasi in slaba letna sezona v prvih mesecih leta, tja do maja. Pod planom sta nadalje še gumarska industrija (vzrok je tudi rekonstrukcija, ki je bila končana šele v aprilu) in Iskra Kranj, ki je dosegla 49,3% letnega plana. Iskra predvideva v drugem polletju precejšen dvig proizvodnje, predvsem zato, ker so v prvih šestih mesecih letos imeli težave z uvoznim reprodukcijskim materialom.

Izredno slabo se je v prvem polletju odrezalo podjetje TIO Lesce, ki je doseglo le 23,6% letnega proizvodnega plana. Vzrok za to so neurejena kadrovska vprašanja, slabi obrati itd. Elektrogospodarstvo je v prvem polletju doseglo 57,8% plana, Železarna Jesenice 50,8% (težave imajo s pomanjkanjem vagonov za prevoz), Veriga Lesce 50,5%, Plamen Kropa 59,4 %, Niko Železniki 45% (vzrok za tako nizko doseganje so bili prvi meseci, ko so dobili zavrnjene elektromotorčke). Pilarna Triglav je dosegla v prvem polletju letos 74,6% letnega proizvodnega plana (skoraj tri četrtine), Lesna industrija 50%, tekstilna industrija 52%, usnjarsko - obutvena 51,3 %, grafična pa 54,3 %. Vsa tesktilna podjetja so plan dosegla, razen Almire, Radovljica, (48,3%), Špik Kranj (48,8%) in Odeja Škofja Loka (46,5%). Pri vseh tekstilnih podjetjih je padla proizvodnja v drugem tromesečju zaradi zmanjšanja povpraševanja na tržišču.

Od usnjarskih podjetij sta v prvem polletju pod planom Runo Tržič in Usnjarna Železniki (zaradi pomanjkanja kož), medtem ko so vse usnjarne v okraju presegle polletni plan za 0,6%, čevljarne pa za 1,5%.

—t

LEPO Z NEVIHTNIMI PLOHAMI

Predvidoma julija ali nekoliko pozneje bodo po napovedih vremenoslovcev močne nevihtne plohe, medtem ko bo v splošnem prevladovalo lepo vreme.

Henry Moore v Kranju

Kranj, 17. julija

Včeraj ob 18. uri je bila v zgornjih prostorih Mestnega muzeja v Kranju slavnostna otvoritev razstave del angleškega kiparja HENRYJA MOORA. Uvodni govor je imel Cene Avguštin, nato pa je Štefan Eržen povedal nekaj o kiparju in njegovem delu. Otvoritvi so prisostvovali tudi predstavnik British Councila iz Beograda g. Jardine, predstavnik British Councila iz Zagreba gospod Wrathmell, predstavniki Okr. ljudskega odbora Kranj in drugi.

Razstava obsega 28 fotografij skulptur, ki jih je, razen ene, napravil avtor sam, dalje 11 barvnih reprodukcij in 4 manjše originalne skulpture.

Štefan Eržen je poudaril, da je eno izmed bistvenih načel Henryja Moora zvestoba materialu. Leta 1934 je Moore sam zapisal: »Vsak material ima svojstvene individualne posebnosti. Samo kadar kipar neposredno dela, kadar se aktivno ukvarja s svojim materialom, ta lahko dobi delež v oblikovanju kakšne zamisli. — Kamen je na primer trd in čvrst. Ne bi ga smeli ponarejati tako, da bi se zdel mehko meso. Ne bi ga smeli siliti v slabosti onstran njegove osnovne sestave. Moral bi obdržati svojo trdo, napeto kamnitost.« Zvestoba posebnostim materiala je del Moorovega čustva za naravo samo. Moore snuje svoje skulpture skupaj z naravnim okoljem. Samo na pravem mestu si jih je mogoče zamisliti tako, kakršne bi jih videl rad sam: v prosti naravi.

Henry Moore je na razstavah, ki so potovale po naši državi, zbudil veliko pozornost, mnogo spoštljivih in tudi nekaj besno odklonilnih izjav. Njegova paradoksna umetnost je vsekakor ena najznačilnejših naših dni.

Razstava del Henryja Moora, ki jo prireja Komisija za kulturne zveze z inozemstvom v Beogradu v sodelovanju z Umetnostno galerijo v Mariboru, je bila doslej že v Mariboru in Slovenj Gradcu, iz Kranja pa bo odšla še na Reko v in Banja Luko. -t

NAŠ RAZGOVOR

Počakajmo 14 dni

Razgovor s predsednikom pripravljalnega odbora za proslavo 900-letnice Kranja

Še štirinajst dni nas loči od praznovanja devetsto letnice mesta Kranja. Zvrstile se bodo številne kulturne in športne prireditve, po okoliških hribih bodo zagoreli kresovi. Na slavnostni seji ObLO Kranj bodo mladinci in mladinke iz nekdanjih partizanskih postojank predali štafetne palice in spomenice. Vsepovsod bo vladalo praznično razpoloženje. Nekaj več nam je o programu, ki je že dokončno sestavljen, povedal predsednik pripravljalnega odbora tov. Marijan Lombar:

»Prireditve v počastitev Občinskega praznika in 900-letnice obstoja mesta Kranja se bodo pričele v petek, 29. julija z otvoritvijo razstav na Gorenjskem sejmu, na katerih bodo prikazali kulturno in glasbeno življenje mesta Kranja, potem knjižničarstvo in literarno dejavnost Kranja in okolice ter 900 let razvoja Kranja in NOB. Prireditve bodo končane v nedeljo, 7. avgusta, z otvoritvijo kurirske steze na Kališče in odkritjem spominskih plošč. Med važnejšimi prireditvami, pripravljenimi v ta namen naj omenim še gledališko predstavo v petek, 29. julija, v Prešernovem gledališču: dr. Bratka Krefta »Velika puntarija« in VIII. mednarodni namiznoteniški turnir za pokal Kranja. Sicer pa se bodo prebivalci Kranja in okolice v kratkem seznanili s celotnim programom, natisnjenim na lepih velikih lepakih.«

»Ali je vaš odbor edini, ki je pripravil program v počastitev tega velikega praznika?«

»Ne, svoje programe prirejajo še Turistično in Olepševalno društvo in sicer od 1. do 7. avgusta, nadalje Osrednja knjižnica v okviru »Tedna knjige« od 27. julija do 3. avgusta in Okrajna šahovska zveza Kranja od 15. do 20. avgusta. Ob Tednu knjige bodo med drugim v Delavskem domu razna kulturno - znanstvena predavanja in dva kulturna večera pod naslovom »Umetnost Gorenjske v besedi, glasbi in sliki«. V sredini avgusta pa bo šahovski turnir jugoslovanskih mest. Po predvidevanjih bo sodelovalo okrog 70 do 80 mest s približno 260 udeleženci.«

»Kako pa je z zabavnim delom programa?«

»Preskrbljeno je tudi za to in bodo Kranjčani tudi v tem pogledu prav gotovo zadovoljni. Pokrovitelj med programom je Gorenjski sejem, ki bo letos od 29. julija do 9. avgusta.«

Tov. Lombar nam je govoril tudi o obširnem Zborniku, izdanem v ta namen. Zbornik bo obsegal 500 strani in bo bogato ilustriran, vseboval pa bo zelo pomembne članke vidnejših slovenskih kulturnih, znanstvenih in gospodarskih delavcev.

Priprave so torej v polnem teku. Počakajmo še 14 dni in vse si bomo lahko sami ogledali. M. F.

SKRB ZA SAMSKE DELAVCE

JESENICE — V jeseniški železarni je zaposlenih okoli 1200 samskih delavcev, ki živijo več ali manj v dokaj neugodnih razmerah. Za te gradijo na Javorniku nov samski dom. Na Jesenicah bodo nadzidali kadrovski dom, z dograditvijo novega internata pa bo tudi sedanji internat Metalurške industrijske šole služil samcem jeseniške železarne. Za samce so organizirane tri menze, razen tega pa imajo samci na razpolago topli ceneni obrok hrane med delom. Te obroke delijo v sedmih zelo okusno in higiensko urejenih jedilnicah. Po obratih so nameščene tudi štiri okrepčevalnice, kjer si lahko delavci kupijo po nabavni ceni razno hladno hrano in brezalkoholne pijače. Uvedba sedmih jedilnic v podjetju in štirih okrepčevalnic, je razen treh obstoječih menz, za samske člane delovnega kolektiva jeseniške železarne velikega pomena.

Nad 2000 otrok na letovanju in taborjenju

Jesenice — Občinska zveza društva prijateljev mladine na Jesenicah letos omogoča letovanje in taborenje velikemu številu otrok s področja jeseniške občine. Ob pomoči Občinskega starešinskega sveta bo skupno na letovanju in na taborenju v letošnjih počitnicah okoli 2000 otrok. Letovanja so uredili v Savudriji pri Kopru, od koder se je prva grupa 30 otrok že vrnila. V mednarodni tabor v Strunjan bo šlo te dni 11 najboljših pionirjev iz posameznih krajev občine. Na Stenjaku jih je letovalo že 90, v Trojmanu že tudi nekaj, ostali pa se bodo zvrstili v drugi polovici julija in v avgustu. V Domu taborников pod Golico imajo tudi planinski tabor. Razen organiziranja letovanj in taborov se je Društvo prijateljev mladine na Jesenicah letos prvič odločilo za organiziranje enodnevnih izletov v razne kraje Gorenjske. V četrtek je bilo na takem izletu v Bohinj 73 otrok. Enodnevne izlete organizira Društvo prijateljev mladine ob pomoči vseh petih stanovanjskih skupnosti s področja Jesenic, ki bodo v ta namen vsakokrat prispevale do 40.000 dinarjev.

Veličastna proslava 15-letnice osvoboditve v Begunjah

(Nadaljevanje s 1. str.)

čanja družbenega proizvoda v Jugoslaviji sodi med najvišje na svetu. Glavni činitelj, ki je pripeljal do tega napredka, je predvsem iniciativa delovnih ljudi samih, ki jo novi družbeni odnosi sproščajo. Hkrati s petnajstletnico osvoboditve praznujemo letos tudi desetletnico delavskih svetov. Tisoči, stotisoči delavcev so danes pri nas aktivni upravljavci v proizvodnji. V delavskih svetih in komunah, v organih družbenega upravljanja se danes vrši proces preraščanja oblasti v imenu delavskega ljudstva, v oblast delovnih ljudi samih; vrši se prehod iz oblasti nad ljudmi, v upravljanje nad stvarmi. ZKJ in SZDL usmerjata ta proces in osveščata delovne ljudi, pri tem pa naše politične organizacije same predstavljajo enega od odločilnih instrumentov družbene samouprave. Sedanji gospodarski uspehi so najsijajnejši dokaz rezultatov novih socialističnih družbenih odnosov. Skladno z objektivnimi zakoni se usmerja družbeni razvoj k odnosom, v katerih bo dosežena skladnost družbene in individualne koristi, ko postaja »napredek posameznika podlaga splošnemu družbenemu napredku.« Družbeno-ekonomske in moralno-politične koristi delovnih ljudi so osnovna gibalna sila družbenega razvoja. Tam je treba omogočiti, da se čim popolneje in vsestransko uveljavljajo. V tem je smisel naporov za graditev čim boljšega sistema delitve po delu, pri čemer je odločilno, da delovni kolektivi, da posameznik preko delavskega samoupravljanja sam pri tem sodeluje.

Skupnosti proizvajalcev in upravljalcev

Danes se postavlja pred nas z vso ostrino že naslednji problem: ne samo upravljanje znotraj tovarne, ne samo skrb za nagrajevanje v okviru občine, razvijanje občine kot skupnosti proizvajalcev in upravljavcev. Uveljavljanje proizvajalca kot upravljavca, razvoj delavskih svetov in komun je preizkušnja pot boja proti birokratizmu in vsem negativnim gospodarsko družbenim škodam, ki iz tega izvirajo. Obenem pa je to tudi najhitrejša pot gospodarskega razvoja celotne socialistične skupnosti.

Naše skupne proslave preteklih bojev in žrtvovanj naj torej ne bodo povod za komemoracije, marveč naj bodo za nas nenehni vir krepitve nadaljnjega razvijanja vseh tistih najplemenitejših idej in lastnosti, uresničevanja vseh tistih sanj in načrtov, ki so jih sovražniki svobode skušali s fizičnim terorjem v bunkerjih, v celicah, v mrazu in blatu, na moriščih in v plinskih celicah zadušiti. Te sanje in načrti pa so za to samo še silneje zaživeli. Vizija o osvobojenem človeku v osvobojeni družbi, za katero je človeštvo dajalo ogromne napore in žrtve, se tako pri nas uresničuje. Naloge za nadaljnji napredek in razvoj našega gospodarstva, za utrjevanje novega družbenega sistema — je na koncu svojega govora dejala tovarišica Vida Tomšičeva —, bo zato najlepši spomenik žrtvam in najboljši odgovor reakciji.

Po govoru Vide Tomšičeve je bil kulturni program. »Sredi pušk in bajonetov« se je razlegalo mimo tamkajšnjih grobov, odmevalo od bližnjega obzidja nekdanjih »celic smrti« in prodiralo tja do Drage, kjer je pokopanih toliko žrtev za današnjo svobodo. Med proslavo je prenehalo deževati in sonce je začelo ustvarjati prijetno razpoloženje. Množice udeležencev, ki so govor poslušale po zvočniku daleč med sadovnjakom, so se zganile. Interniranci iz številnih nemških in italijanskih taborišč so se začeli zbirati, se predstavljati. — Pred vstopom v Muzej se je znova zbralo veliko udeležencev, ki so želeli ogledati dokumentacije nekdanjih grozot. Proti Dolini Drage so šle skupine ljudi. Begunje in Draga sta dostojno predstavljali nekdanje napore, boj in žrtve ter sedanje, lepše življenje naših ljudi ob močnem gospodarskem in družbenem razvoju.

K. M.

Gosti na svečani tribuni med proslavo — Foto: F. Perdan

Razstava Aero-kluba Jesenice

Ob letošnji 50-letnici jugoslovanskega letalstva praznuje tudi jeseniški Aero-klub 25-letnico svojega delovanja. Razen ostalih prireditev je jeseniški Aero-klub pripravil tudi uspelo razstavo v avli doma Partizan. Razstava prikazuje pot jeseniškega kluba in današnjo dejavnost v posameznih sekcijah: motorni, jadralni, padalni in modelarski. Razstava bo odprta nekaj dni.

Plavalni klub na Jesenicah

Na Jesenicah bo za letošnji občinski praznik dograjeno med drugimi objekti tudi letno kopališče. Pretekli teden je bil na Jesenicah ustanovni sestanek plavalnega kluba, kjer so se odločili, da bodo ob otvoritvi kopališča, 30. julija, priredili prve plavalne tekme pod nazivom »Železarske plavalne tekme«. Na sestanku so tudi odločili, da bo občni zbor novega plavalnega kluba v začetku avgusta. Navzoči so bili navdušeni nad novozgrajenim kopališčem; izrazili pa so tudi željo po ureditvi garderobnega trakta, skakalnega stolpa, sončališča ter otroškega bazena. Sodijo, da bo novoustanovljeni klub štel blizu 50 članov.

LJUDJE IN DOGODKI

Vzroki vrenj

Belgijci žanjejo danes v Kongu tisto, kar so včeraj sami sejali. Navzlic temu še zdaleč niso glavne žrtve nemirov v njihovi dovčerajšnji koloniji. Prva žrtev je mlada republika, ki bo ob izdatni asistenci iz tujine stopila skozi resne preizkušnje.

Vesti o domnevnih dejanjih nasilja nad Evropejci v Kongu, posebno pa o obsežnosti teh pojavov, je precej težko preveriti. Če je nasilje že bilo, je predvsem rezultat večletne kolonialistične prakse, ki je temeljna zapreka za utrditev neodvisnosti Konga. Ta praksa je onemogočala državljanom Konga, da bi si pridobili izobrazbo, zlasti pa, da bi zraslo domače izobraženstvo. Ta praksa jim je preprečevala priti na kakršenkoli položaj v administraciji ali v vojski, omogočala je normalno politično življenje, v katerem ljudje pridobivajo izkušnje za neodvisnost in za upravljanje dežele. Kolonialna oblast se je trudila, da bi ohranila moč plemenskih poglavarjev in je močno odgovorna za vse škodljive posledice še živih »plemenskih tradicij«. Kolonialistična oblast je tudi prej in pred razglasitvijo neodvisnosti ter celo po njej, če se izrazimo v najmilejši obliki, naklonjeno gledala na regionalne separatistične težnje. Ko je postalo jasno, da bo krmilo dežele prišlo v roke radikalne struje Patrica Lumumbe, je kolonialistična oblast bolj ali manj odkrito podpirala vsa opozicijska gibanja, ki so se opirala na »regionalne« ali celo osebne motive. To je veljalo posebno za separatistične težnje v Katangi, v najbogatejši provinci Konga, ki je krila skorajda polovico državnega proračuna. Separatizem v Katangi spodbujajo tudi ljudje sosedne Rodezije, ki je pod britanskim upravljanjem. Vse to je privedlo do poskusa odcepiti Katango od Konga. Skratka, ustvarili so vse »pogoje«, da pahnejo neodvisni Kongo v večje težave in nevarnosti kot katerokoli drugo neodvisno afriško državo.

Toda Kongo ni edina država, ki se je prebijala skozi takšno trpljenje. Mar Indija ni preživljala velikih pretresov (zaradi podobnih vzrokov, ki so nastali zunaj Indije) v prvih dneh svoje neodvisnosti? Vzlic temu danes nikomur ne pride na misel, da bi Indiji odrekel sposobnost samostojnega obstoja, ki ga podporniki kolonializma zanikajo in odrekajo Kongu in vpijejo po kolonialni »varnosti«. Kar je Kongu v teh težkih dneh zares potrebno, je nevmešavanje v njegove notranje zadeve in veliko učinkovite in dobrohotne pomoči za njegov ekonomski, kulturni in vsestranski razvoj.

Premirje v Italiji

V Italiji je nastalo tako imenovano politično-sindikalno-policijsko premirje. S tem se je vsaj za sedaj končalo krvavo obračunavanje policije z demostranti po ulicah italijanskih mest, ni pa se še končala politična kriza, ki je posledica nedavnih dogodkov. Politična kriza je pravzaprav odraz zelo zapletenega političnega položaja, ki je že dolge mesece čakal na razplet. — Upravljanje uradniške Tambronijeve vlade, ki se je rodila kot rezultat nepripravljenosti najti radikalnejšo rešitev pri oblikovanju močne parlamentarne večine centra, ki bi se opiral na levico, je pokazalo, da je razmerje moči tako napeto, da so polovične rešitve nevzdržne. Še več, omogočilo je napade skrajne desnice, njeno krepitev v političnem življenju države, vse to je naletelo na ogorčeno nasprotovanje levičarjev in splošnih protifašističnih sil.

Latentna kriza, ki se je v teh dneh pokazala v zelo ostri obliki, je odsev globokih političnih trenj v Italiji. Ne gre samo za spopad med levico in desnico, ampak tudi za notranja gibanja v teh silah samih, predvsem pa za tvanje v vladajoči demokrščanski stranki, ki je že več let razpeta med lastno levico in desnico. Prav ta razdeljenost — nekaj časa krepitev levih, nekaj časa pa krepitev desnih sil v stranki, od česar je odvisna tudi usmerjenost vlade pri izbiri zaveznikov, ki bi jo morali podpreti v parlamentu — je pripeljala do latentnih nestabilnosti vseh demokraščanskih vlad v zadnjem razdobju. To pomeni, da je izhod iz te družbene krize v veliki meri odvisen prav od nadaljnjega procesa polarizacije v Italiji, posebno pa od polarizacije v vladajoči stranki, ter od splošne akcije in sodelovanja naprednih sil, od njihovega boja za ohranitev in popolno uresničitev demokratičnih pravic.

S sodišča

NEVERJETNA POZABLJIVOST

Gozd kmeta S. M. iz Nomenja resda meji na gozdno parcelo, last družbenega premoženja, ki jo upravlja Občinski LO Bohinj. Ni pa tako obsežen, da, kot sam trdi, ne bi vedel, od kod do kod segajo meje njegovega gozda. Ko je šel lani v avgustu brez logarjevega odkazila sekati smreke v gozd, je namesto v svojem kar v občinskem gozdu posekal štiri smrekova drevesa v skupni izmeri 2 kubična metra in v vrednosti okrog 15.000 din.

Na sodišču je seveda skušal zvaliti krivdo na svojo pozabljivost, češ da ne gre za namerni posek v tujem gozdu, marveč za pomoto, ker je bil prepričan, da seka v svojem gozdu. Ker pa je bilo sodišče mnenja, da vsak kmet dobro pozna meje svojih gozdnih parcel, ga je za neverjetno pozabljivost na škodo družbenega premoženja obsodilo na 20.000 din denarne kazni, plačilo stroškov kazenskega postopka in povprečnine 2.000 din. Morda bo ta kazen dovolj resen opomin, da se bo v prihodnje varoval takih zmot, zlasti še zato, ker bo razen kazni moral povrniti občini še škodo v znesku 15.000 din.

FANTOVSKA ČAST

Iz nekega fantovskega prepira, ki pa ni bil tako težke narave, da bi ga ne mogla drugače poravnati, je imel K. J. iz Bohinja še vedno neke neporavnane račune z A. J. Za obračun, ki bi ga po starih nazadnjaških nazorih morala je fizično poravnati, pa precej časa ni našel ustrezne priložnosti. Ponudila se mu je šele lani jeseni, ko je opravljal pleskarska dela na novi zgradbi zdravstvenega doma v Bohinju. Ta čas se je mimo gradbišča pripeljal z dvokolesom oškodovanec. V prepričanju, da neporavnan prepir ogroža njegovo fantovsko čast, je pograbil prgišče živega apna in mu ga vrgel v desno oko. To mu je oko močno razjedlo in v znatni meri ogrozilo vid. Le požrtvovalnosti zdravnikov Očesne klinike iz Ljubljane se mora zahvaliti, da ni prišlo do hujših posledic. Da tak način obravnanja sporov v času vsestranskega razvoja poravnalnih svetov ni dopusten, ga je poučilo sodišče v Radovljici, ki mu je za objestnost, s katero je v znatni meri ogrozil zdravje sotovariša, odmerilo en mesec zapora. Oškodovancu bo moral poravnati še vso nastalo škodo in bolestnino v znesku 14.564 din. Razen tega pa bo moral Zavodu za socialno zavarovanje poravnati še vse izdatke v zvezi z zdravljenjem A. J., ki niso majhni. Morda ga bo to izučilo, da bo skušal v prihodnje reševati take spore na pametnejši način.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

PRODAM

Prodam Puch Roller 125 ccm. Drašler, St. Žagarja 52 2735

Najugodneje prodam odlično ohranjeno **spalnico z vložki in marmorno ploščo**, primerno za spomenik 70 × 55 × 5 cm. Ogled od 25. julija dalje, samo popoldne. Naslov v ogl. odd. 2737

Prodam motorno kolo Triumpf 250 ccm. Vodopivčeva 13, Kranj 2742

Prodam Vespo GS 150 ccm, registrirano. Likozarjeva 11, Primskovo 2745

Okna za delavnico 150 × 150 — **6 kosov, prodam.** Čemažar Ivan, Forme 12, Žabnica 2753

Električni štedilnik EKA — popolnoma nov — poceni **prodam.** Čemažar Ivan, Forme 12, Žabnica 2755

Prodam rezan stavbni les. — Naslov v ogl. oddelku 2784

Prodam ali zamenjam za kravo, ki bo teletila, zelo **dobro ohranjeno mlatilnico,** ki trese in reta. Prosen Franc, Strahinj 10, Naklo 2785

Prodam motorno kolo Horeks Regina 400 ccm, tip 1956, odlično ohranjeno. Benedičič Silvester, Pševo 6, Kranj 2786

Po zelo ugodni ceni prodam dobro ohranjeno **pohištvo iz hrastovega lesa:** sobno kredenco, raztegljivo mizo s šestimi stoli, knjižno omaro, pisalno mizo in velik kavč. Naslov v oglasnem oddelku 2787

Prodam novo spalnico in več drugih posameznih kosov. Naslov v oglasnem oddelku 2788

Prodam motor DKW 350 ccm v dobrem stanju po nizki ceni. Naslov v oglasnem odd. 2789

Prodam 3 diatonično **harmoniko ali zamenjam za kolo.** — Strahinj 9, Naklo 2790

KUPIM

Kupim neuporaben šivalni stroj — lahko tudi samo stojalo. Ponudbe oddajte v oglasni oddelek pod »Neuporaben« 2791

RAZNO

Stanovanjska skupnost Center Kranj razpisuje mesto perice. — Nastop službe takoj. Pismene ali ustmene ponudbe sprejema servisna služba stanovanjskih skupnosti, Kranj, Tavčarjeva 45 (vhod iz dvorišča) 2792

Sprejmem vajenca-ko za brivsko frizersko stroko. Nastop takoj. Janez Fojkar, frizer, Škofja Loka, Sp. trg 1 6 2793

Zdravo mlajšo upokojenko bi sprejela majhna družina v Kranju za nekaj ur dnevno. Ponudbe oddati v oglasni oddelek pod »Zelo lahko delo« 2794

Najditelja torbice s kopalkami, prosim vrniti proti nagradi na naslov v ogl. oddelku 2795

Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj sporoča, da v dneh od 25. julija do vključno 3. avgusta ne bo sprejemala porodnic in ginekoloških pacientk zaradi nujnih notranjih pleskarskih del 2796

objave

Državni zavarovalni zavod v Radovljici nas je obvestil, da je izplačal našemu naročniku Jenku Janezu, Srednja vas 39, Šenčur za začasno nesposobnost za delo 48.300 din, odškodnino za invalidnost 25 odstotno akontacijo din 200.000.— in iz naslova nezgodnega zavarovanja rednik naročnikov Glasu Gorenjske prav tako din 10.000.—, skupaj 258.300 din.

R A Z P I S

Komisija za štipendije pri Trgovinski zbornici Kranj, razpisuje na podlagi 29. člena Temeljnega zakona o štipendijah (Ur. list FLRJ št. 32/54).

štipendijo za študij na Šoli za umetno obrt v Ljubljani. Višina štipendije je do 6.000 din.

Prosilci morajo vložiti prošnjo na Komisijo za štipendije pri Trgovski zbornici Kranj, Prešernova ul. 11/II.

Prošnji je priložiti:

a) podroben življenjepis

b) zadnje šolsko spričevalo

c) potrdilo o imovinskem stanju staršev prosilca .

Rok za vlaganje prošenj je 31 .julij t. l.

Komisija za štipendije TZ Kranj

Z A H V A L A

Vsem, ki so ob izgubi našega dragega očeta

FRANCA OSTERMANA

krojaškega mojstra **z nami sočustvovali, ga pospremili na zadnji poti ter darovali cvetje in vence, se najlepše zahvaljujemo.** Posebej se zahvaljujemo sosedom, bratom in gasilskim društvom. Iskrena zahvala zvonarjem in g. župniku. Lepa hvala poveljniku gasilske čete za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala dr. Bohincu, ki mu je lajšal trpljenje zadnje dni.

Sinovi, hčerke in ostalo sorodstvo

Večje število

nekvalificiranih delavcev in delavk

ki imajo možnost priučitve na strojih s p r e j m e v zaposlitev TOVARNA RASTLINSKIH OLJ IN OLJNIH IZDELKOV BRITOF PRI KRANJU.

Zglasite se osebno na tajništvu podjetja. — Stanovanje ni zagotovljeno.

kino

Jesenice »RADIO«: 19. in 20. julija ruski film BALADA O VOJAKU

Jesenice »PLAVŽ«: 18. in 19. julija ameriški barvni cinemascopski film VISOKI TUJEC

Bled: 18. julija ameriški barvni film ZBOGOM OROŽJE, predstave ob 18. in 20.30 uri, 19. in 20. julija italjansko francoski barvni film KOCKAR, predstave ob 18. in 20.30 uri

Radovljica: 19. in 20. julija italijanski film RIMLJANKA, 19. julija predstava ob 20. uri in 20. julija predstavi ob 18. in 20. uri

Tržič: 19. in 20. julija italjanski barvni film DOKTOR IN NADDOKTOR

Kranj »STORŽIČ«: 18. julija ameriški barvni film ARRIVEDERCI ROMA, predstave ob 16., 18. in 20. uri, ameriške barvne risanke ŠILJA V AFRIKI, matineja ob 10. uri, 19. in 20. julija jugoslovanski film KOTA 905, predstave ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri

Letni kino »PARTIZAN«: 18. julija jugoslovanski film KOTA 905, 19. in 20. julija amer. barvni film SLAB DAN V BLACK ROCKU, predstave ob 20.30 uri

Stražišče »SVOBODA«: 19. julija premiera španskega filma DOBRODOŠEL GOSPOD MARŠAL, predstava ob 19.30 uri

Cerklje »KRVAVEC«: 20. julija španski film DOBRODOŠEL GOSPOD MARŠAL, predstava ob 20.30 uri

Škofja Loka: 19. in 20. julija italijanski film IZZIVANJE, 19. julija predstava ob 20.30 uri, 20. julija ob 18. in 20.30 uri

Kamnik: 18. julija ruski barvni film TIHI DON III. del, — predstava ob 20. uri, 19. in 20. julija ruski film IVAN GROZNI, I. del, predstave ob 20. uri

Duplica: 20. julija ameriški film NAJHITREJŠI REVOLVERAŠ, predstava ob 20. uri

tržni pregled

V Kranju

Fižol v zrnu 50 do 80 din, mleko 30 din, ajdova moka 65 do 70 din, ješprenj 70 din, kaša 80 do 85 din, krhlji 50 do 60 din, krma za kokoši 40 do 45, proso 40 do 45 din, oves 25 do 30 din, koruza 40 do 45 din, lisičke 30 do 40 din, maline 150 din za liter, stročji fižol 90 do 100 din, stročji grah 80 do 90 din, sir skuta 100 do 120 din, surovo maslo 560 din, jedilne buče 60 din, čebula 50 do 70 din, krompir stari 18 din, krompir novi 28 do 30 din, sladko zelje 30 do 40 din, solata 35 do 40 din, pesa 40 do 45 din, češnje 70 do 80 din, gobe 300 do 400 din, cvetača 100 din, kumarice 70 do 100 din za kg, jajca 20 do 22 din, kokoš 600 do 700 din, piščanci 250 do 350 din, česen 10 do 15 din, zajci 300 do 400 din za komad, smetana 15 din, špinača 20 do 25 din za merico.

TELESNA KULTURA

Utrinki z včerajšnjih loških dirk

● **Na letošnjih dirkah v Škofji Loki so gledalci najbolj pogrešali našega najhitrejšega tekmovalca Leona Pintarja iz Kranja. Dirk se ni mogel udeležiti zaradi poškodbe na nogi še iz opatijskih dirk. Zaradi tega je spremljal potek dirk kar iz svojega avtomobila. Videti pa je bilo, da je bil dokaj nezadovoljen, ker se ni mogel tudi on boriti s svojimi tovariši na dirkalni progi. Toda brez imena Pintar tudi na teh dirkah ni šlo. Zamenjal ga je brat Janez, ki se je nepričakovano dobro uveljavil, čeprav je šele drugič startal.**

● Na sobotni uradni preizkušnji za včerajšnje republiško prvenstvo se je pripetila zelo nenavadna nesreča, ki se je končala s precej srečnim koncem. Motorist Miletič iz Velenja je v zadnji vožnji v kategoriji motorjev nad 250 ccm pri zadnjem zavoju tik pred mostom čez Soro priletel v ograjo. Pri tem je njega in motor vrglo v zrak, tekmovalec Miletič se je samo laže poškodoval na levi roki, medtem ko se mu je motor vnel in nato popolnoma zgorel.

● **Najbolj »agilni« pri tej nesreči so bili prav gotovo škofjeloški gasilci, ki so prišli na kraj nesreče šele potem, ko je na cesti ostalo le nekaj pepela in razgoretega železja.**

● Na škofjeloških dirkah je nastopila tudi edina tekmovalka, neustrašena Mara Bratina iz Nove Gorice. Svojo drznost je pokazala zlasti na sobotnem uradnem treningu, ko je prišla tretja na cilj, čeprav je na startu zamudila več kot kilometer. Na takih dirkah, kot je bila škofjeloška, tekmovalci namreč startajo z ugaslimi motorji in njej motor na startu ni hotel vžgati in je zamudila precej dragocenih sekund.

● **Najbolj nedisciplinirani na dirkah so bili prav gotovo gledalci, ki so v trenutku, ko se je zgodila nesreča pri mostu čez Soro, enostavno vdrli na cesto, čeprav je bilo na dirkalni stezi še precej tekmovalcev. Le največji prizadevnosti rediteljev in samih tekmovalcev, ki so bili še na progi, se moramo zahvaliti, da ni prišlo do hujših nesreč.**

nezgode

S. B. iz Kranja si je pri stroju priščipnila in poškodovala prstanec leve roke.

C. M. iz Kokre si je težje poškodoval levo nogo, ko se je pri vožnji z motornim kolesom zaletel v avtomobil.

M. K. iz Kokre si je pri trčenju s kolesom zlomil ključnico.

M. F. z Visokega je padla s češnje in si zlomila levo nogo.

M. P. s Huj je stroj zagrabil mezinec leve roke.

M. V. iz Kranja je pri prometni nesreči dobil težje poškodbe na glavi.

gibanje prebivalstva

NA JESENICAH

Rodile so: Rožič Damira — dečka, Novak Magda — dečka, Potočnik Mira — deklico, Repinc Ana — deklico, Bahun Slavka — dečka, Zimbovski Pavica — dečka, Močnik Olga — deklico, Pregelj Sonja — dečka, Mohorič Jožica — dečka, Cimiratič Vahida — deklico, Odar Marija — deklico, Šmid Živka — deklico, Janša Marija — dečka, Dolinšek Julka — deklico, Čušin Ana — deklico, Romih Olga — deklico, Jerkič Livija — dečka, Papler Polonca — deklico, Čimžar Radoslava — deklico, Mikolič Francka — deklico, Faletič Valerija — deklico, Balič Ajka — dečka, Krupenko Helena — deklico, Mandeljc Fani — dečka, Mulej Milka — dečka, Jus Frančiška — dečka, Prek Štefka — deklico, Smrekar Marija — dečka, Simnovčič Marija — dečka, Legat Slavka — deklico, Zima Marija — dečka, Skočir Justina — deklico, Leskovar Ivanka — dečka.

Poročili so se: Ljube Stanislav, tov. delavec in Tomšič Julija, kmečka delavka; Franko Viktor, tov. delavec in Mihelič Karolina, tov. delavka; Košir Štefan, trg. pomočnik in Štefe Marija, tov. delavka.

Umrli so: Lukan Filip star 68 let, Vatovec Franc star 59 let, Mežnarič Marija stara 64 let, Kovačič Ivan star 77 let, Hafner Jakob star 76 let, Čop Karel star 60 let, Fantur Marija stara 72 let.

Ob robu bazena

● Pretekli četrtek je bil na uradnem obisku v Kranju predsednik Plavalne zveze Jugoslavije tov. **Detelič.** Prišel si je ogledat gradnjo zimskega bazena. — Plavalna zveza Jugoslavije namerava ta bazen uporabiti kot tip zimskega plavališča, kakršen naj bi se gradil po vsej državi. — Kranjska zamisel pokritega bazena je najbolj prikladna za jugoslovanske razmere, predvsem zato, ker niso za gradnjo potrebna prevelika finančna sredstva. PZJ se zanima za gradnjo tega bazena tudi zato, ker namerava Kranj določiti kot tretji plavalni center v Jugoslaviji.

● **Ob obisku je predsednik Plavalne zveze Jugoslavije tudi ponudil Kranju gostovanje najboljših japonskih in avstralskih plavalcev, ki bodo obiskali Jugoslavijo po olimpijskih igrah v Rimu. Kranjska športna publika bi tako konec septembra imela priliko videti najboljše plavalce na svetu — JAMANAKO, DAVITTA, FRASERJEVO, brata in sestro KONRADS in druge. Vodstvo kranjskih plavalcev že proučuje možnost organizacije tekmovanja teh najboljših tekmovalcev na svetu.**

● V četrtek bomo v kranjskem bazenu spet videli goste iz Zahodne Nemčije. Baletke na vodi iz Osnabrücka bodo nastopile na mestnem kopališču s popolnoma novim programom, pa tudi v plavalnih točkah se bodo pomerili domači plavalci z gosti. Prireditelji bodo poskrbela za ta nastop posebno razsvetljavo, ki bo brez dvoma napravila prireditev še privlačnejšo. Pričetek bo ob **20.30 uri.**

Kranjčani med najboljšimi

Pretekli teden je bilo strelišče ob Dolenjski cesti v Ljubljani prizorišče napetih tekmovanj za republiško prvenstvo v streljanju. Pokrovitelj prvenstva je bil predsednik Ljudske skupščine LRS, tov. Miha Marinko. Tekmovanja so se udeležili tudi strelci iz kranjskega okraja, ki so dosegli zelo lepe uspehe. V streljanju z vojaško puško je ekipa Kranja osvojila tretje mesto (1823 krogov) za Ljubljano in Celjem. V hitrem streljanju z vojaško puško so bili Kranjčani drugi, saj so v 39. sekundah dosegli 231 krogov; Petrnel pa, ki je bil najuspešnejši Gorenjec na prvenstvu, je v tej disciplini zasedel drugo mesto (10/74). V streljanju z vojaško pištolo je postal novi slovenski prvak Peternel (501), ekipa iz Kranja pa je bila druga. Tudi pri hitrem streljanju s pištolo je bil najboljši Peternel in je zanesljivo osvojil naslov republiškega prvaka. Kranjčani so bili še prvi v streljanju z malokalibrsko puško, pri posameznikih pa Zadražnik iz Kranja. Pri mladincih so bili obakrat prvi strelci iz Kranja — MK olimpijski match in MK puška »CZ«. Tudi članice iz Kranja so se dobro odrezale in so zasedle tretje mesto, z Otrinovo, ki je bila tudi tretja. Gorenjci so s tega prvenstva in tekmovanja za pokal tovariša Mihe Marinka prinesli kar **tri prva, tri druga** in **štiri tretja mesta** v ekipnem tekmovanju ter **tri prva, štiri druga in štiri tretja** mesta pri posameznikih. Vsekakor lep uspeh za kranjski okraj.

Zanimanje za šah v Šenčurju

Šah ima tudi v Šenčurju dosti ljubiteljev, ki organizirano delujejo v kulturno prosvetnem društvu Svobode. V torek so odigrali troboj s šahisti iz Kamnika in Velesovega ter organizirali simultanko z mojstrskim kandidatom Cudermanom iz Kranja na 20 deskah. Zlasti za zadnjo prireditev je vladalo v Šenčurju veliko zanimanje, vendar zaradi pomanjkanja prostora ni bilo moč vsem ustreči. Zal je bilo opaziti, da sicer borbenim domačinom manjka še precej teoretičnega znanja, zato je mojstrski kandidat brez težav zmagal z visokim rezultatom 19 : 1. Remizirala sta Valentin Peštar in Jože Rehberger.

Zdenko Dolinar

K. L. Bu.

(Nadaljevanje in konec)

Nekoč je živel mlad fant, lep in poln življenja. Služil je v črnomorski, morda pa tudi v baltiški ali tihomorski floti. Sanjal je o prelepi morski deklici in v svojem mladostnem zanosu si je dal njeno podobo ovekovečiti na svojih prsih. Okraski na plečih in lehteh so tvorili dostojen okvir ljubljeni podobi.

Danes pa stoji na pisalni mizi komandanta taborišča svetilka s senčnikom, izdelanim iz najfinejšega pergamenta in prelepa morska deklica zre z ljubeznivim nasmehom s tega senčnika na komandanta. Gospa soproga komandanta pa ima ročno torbico, lično manikirko in še razne druge drobnarije iz enakega materiala.

Pa ogrodje svetilke?

Pri natančnejšem ogledu vidimo, da je sestavljeno iz kosti neke znane živali, ki ji učenjaki pravijo »homo sapiens«, navadni zemljani pa ji rečemo »človek«.

Pa bi še kdo rekel, da nacisti nimajo »umetniškega okusa«?

— — —

Poleg brutalne sile esesovskega nadčloveka pa je v taborišču še druga sila — neotipljiva in nevidna, pa vendar povsod prisotna. V vseh blokih jo občutiš, na vseh deloviščih in celo v glavnem stanu komandanta so njene tipalke. PARTIJA!

— — —

V kamnolomu je omagal suh dolgin, skoraj dva metra meri, tehtnica pa mu kaže s cunjami in coklami vred komaj 56 kg. Oprt na tovariše se je komaj privlekel v taborišče, na apel ga morajo že nositi, po apelu pa ga odneso v bolnico — revir. Tam ga sprejme v oskrbo zdravnik, tudi pripornik, Nemec, »marksistična svinja«.

Ne ve zakaj, toda onemogli se mu izpove in odkrije vse tisto, kar je tako skrbno skrival pred inkvizicijskim sodiščem. Pa ga prosi, naj ga z injekcijsko iglo reši vseh nadaljnjih muk.

Zdravnik - tovariš ga prodorno gleda.

»Titovec si in umrl bi rad?« ga vpraša. »Ne, nimam zdravil zate. Toda domovino imaš, ženo in otroke. Oni te potrebujejo. Zato moraš živeti!« To čudovito zdravilo je pomagalo!

Vsak dan odhajajo v zunanje delovne komande transporti pripornikov. Naslovi teh komand so le šifre. Najstrašnejša pa je »Dora«. Nihče se še ni vrnil od tam. In vendar vemo: to je v živo skalo vsekana podzemna tovarna v Nordhausenu v vznožju Harza, kjer izdelujejo sestavne dele nekega strašnega orožja, imenovanega »V1« in »V2«. Časopisi vsak dan prerokujejo, da bo to orožje prineslo rajhu končno zmago.

— — —

Tovariš pride k meni.

»K poštni cenzuri greš delat. Glej, da si pridobiš zaupanje esesovcev.« Delo ni težko — pišem po nareku v glavnem naslove in brezpomembne dopise na razne taboriščne komande, vse pod šiframi, pravega naslova ne smem vedeti. Pravi naslovi so v registratorju v omari pod strogim nadzorom šarfirerja.

— — —

Danes mora oditi nov transport — 3000 ljudi v komando »S-III«. Nova, neznana komanda; le slutimo, da je to nova izdaja »Dore«. Tovariš, ki me je poslal na pošto, pride zopet k meni: »Poizvedi, kje je »S-III«.

Mine dan, dva, mine teden in prilika se še ni ponudila. Nekega dne pa sem sam s šarfirerjem v pisarni. Ta se za trenutek oddalji. Hitro registrator v roke in že imam šifro. Komaj utegnem zapreti omaro in vrata se zopet odpro. Neskončno dolg je bil ta dan. Zvečer pa povem tovarišu: »S-III«, je v vasi Ohrdruf, nekje blizu Weimarja.« Ta me v zahvalo zadovoljno potreplja po ramenu. Mine teden dni in v taborišče pripeljejo nekaj težko ranjenih pripornikov. Umirajoči pove: »Sinoči smo bili zbombardirani. Vse je pobito, vse razbito, nič ni ostalo celega!« »S-III« ne obstoji več.

— — —

Zbiramo se v trojke, proučujemo družbeni razvoj in marksistično teorijo ter si tako dajemo poguma. Današnje stanje je samo prehodna faza v razvoju družbe.

Po tej poti dobivamo tudi vesti iz domovine. »Radio Svobodna Jugoslavija«, poroča: ... Nekje v taborišču so skriti radijski sprejemniki in celo kratkovalovni oddajnik, ki ga zastonj iščejo po vsej okolici.

— — —

V začetku leta 1945 se živčna vojna stopnjuje do skrajnosti. Evakuiranci iz taborišč na vzhodu in zahodu prihajajo v naše taborišče. Gneča je neznosna, naše število naglo raste, kmalu nas je čez 5000. Berlin je obkoljen, zahodne sile stojijo na Renu; kmalu bo konec!

Angleški radio poroča:

»Naše čete so prodrle do zloglasnega taborišča Bergen v Lüneburgu, našle pa so le kup pepela in zoglenelih kosti. Herrnvolk je hotel zabrisati vse sledi svojih zločinov.«

Preko trojk zvemo, da imamo v taborišču skrito tudi orožje. Torej se bomo uprli!

1. aprila je ameriška V. Pattonova armada že pri Eisenachu, komaj 50 km od Buchenwalda. Torej bodo jutri lahko že pri nas. Pa so se zataknili in namesto njih pride povelje za evakuacijo. Zver še ni sita!

Naš komite pa tehta položaj:

V taborišču 56.000 do smrti izčrpanih ljudi, 92 pušk, en lahki mitraljez in nekaj ročnih bomb — zunaj pa 3000 do zob oboroženih esesovcev — 50 km do fronte. V takem položaju je preboj nemogoč! Evakuacija je v polnem teku. Vsak dan odhaja kolona nekaj tisoč ljudi, za njo pa kamioni, ki pobirajo onemogle in jih vozijo nazaj v krematorij. Ta ne more več prebaviti tega obilja, zato se pred njim nabirajo cele skladanice trupel — kot drva.

11. aprila nas je v taborišču le še 21.000; letalski alarm nas reši nadaljnje evakuacije. Nov alarm oznani bližanje tankov, ki nas bodo osvobodili. V neposredni bližini je slišati topovski in mitraljeski dvoboj. Krogle osvoboditeljev že žvižgajo čez taborišče. Komandant izda povelje: »Taborišče požgati!«

Sedaj napoči pravi trenutek. Predno utegnejo privleči pripravljene metalce plamena, pomede dobro namerjena salva iz 92 pušk na mah vse stražarje z njihovih stolpov. Udarne čete pripornikov razbijejo na več mestih z bombami žično ograjo in se spoprimejo z mitraljeskimi gnezdi in krdeli dresiranih psov. Presenečenje pri naših »čuvarjih« je popolno. S te strani niso pričakovali napada!

Po dva kilometra oddaljeni cesti ropotajo Shermani in rigajo iz svojih topov. Kake pol ure traja zmeda — potem pa ni videti nobenega esesovca več. Skozi gozd se spustimo do ceste.

Tam stoji Sherman, zraven njega pa čepi gruča zbeganih in sedaj čisto ponižanih uniformiranih pripadnikov Herrenvolka. Nič več gosposkega ni na njih, nasprotno — prav bedni so videti.

Tankisti pa žvečijo svojo gumo, se nam zadovoljno režijo in ponujajo čokolado, kekse in cigarete.

Svobodni smo!

Naš film v Karlovih Varih

Pred tednom dni se je v Karlovih Varih slovesno začel 12. mednarodni filmski festival. Po številu udeležencev je to ena največjih filmskih manifestacij, saj sodeluje na festivalu z igranimi, dokumentarnimi, risanimi in lutkovnimi filmi kar 47 držav. Značilnost za letošnji festival je predvsem ta, da sodeluje največ držav z mladimi kinematografijami. V prvih festivalskih dneh so predvajali predvsem lutkovne, risane in kratkometražne filme. Tu je sodelovalo 15 držav z 20 filmi, med njimi tudi Jugoslavija z Vukotićevima risankama »Koncert za strojnico« in »Picolo« ter Ranitovičevim lutkovnim filmom »Srce v snegu«. Kljub pričakovanjem se naše risanke niso uvrstile med nagrajena dela. »Picolo« je dobil samo pohvalo.

Festival v Karlovih Varih se je začel s predvajanjem sovjetskega filma »Balada o vojaku«, ki pa ni bil uvrščen v konkurenčno skupino filmov, kakor ostali 4 sovjetski filmi.

13. julija je bil na sporedu jugoslovanski igrani film »Veter je ponehal ob zori«. Predstave se je udeležil tudi jugoslovanski ambasador v Pragi Jaša Petrič. Navzoči so bili tudi člani jugoslovanske filmske delegacije, med njimi tudi igralci tega filma Radoš Novaković, Dara Čalenič in Branko Pleša. Če bi sodili po aplavzu, s katerim so gledalci pozdravili naš film in po številu praznih sedežev ob koncu predstave (v Karlovih Varih publika enostavno odhaja s predstave, če ji film ne ugaja) bi lahko ocenili sprejem našega filma kot zadovoljiv. Prve kritike priznavajo našemu filmu, da je profesionalno dobro izdelan, da je v njem nekaj dobrih scen in igralskih storitev, toda pristavljajo, da »Veter je ponehal ob zori« ne spada med vrhunske storitve.

Najbolj nenavaden dogodek v zadnjem času se je prav gotovo zgodil v Kongu. V nekem vojaškem taborišču v bližini Leopoldvilla je prišlo do izgredov zaradi nezadovoljstva več desetin pripadnikov vojaških sil Konga proti vladi. Povzročitelji neredov so bili evropski oficirji in podoficirji. Pri neredih pa so sodelovale tudi belgijske čete. — Vlada republike Kongo je takoj poslala generalnemu sekretarju OZN Dagu Hammerskjöldu brzojavko, v kateri odločno protestira proti belgijski vojaški intervenciji. Vmes je takoj posegla Organizacija združenih narodov, kjer je Varnostni svet izglasoval z 8 proti 3 vzdržanimi glasovi resolucijo, da se belgijske čete umaknejo z ozemlja Konga. Hkrati pa so Združeni narodi poslali v Kongo tudi svoje oborožene sile, ki bodo skrbele za red in mir v tej mladi neodvisni deželi črne Afrike. Na sliki: neredi v taborišču blizu Leopoldvilla.

POLOVICA OTROK BREZ ŠOL

V poročilu, ki ga je objavila UNESCO, je rečeno, da 45 odstotkov šoloobveznih otrok na vsem svetu ne obiskuje nobene šole. V poročilu je tudi rečeno, da je treba storiti resne ukrepe, da bi se povečalo število osnovnih in srednjih šol. V naslednjih štirih letih bo polovica skupnih sredstev, ki bo z njimi razpolagala UNESCO, uporabljena v te namene.

Heinz Pohlmann oproščen

ZARADI POMANJKANJA DOKAZOV

Heinz Pohlmann, domnevni morilec Rosemarie Nitribitt, je bil pred frankfurtskim sodiščem oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Pred nabito polno dvorano je predsednik sodišča Dreysel izrekel besedo »Freigesprochen« (oproščen). Mnogi v dvorani so zaploskali. Medtem ko je Heinz Pohlmann planil v jok.

Ko je v sodni dvorani spet zavladal mir, je predsednik pripomnil, da bo država plačala stroške obravnave, potlej pa nadaljeval s podrobno obrazložitvijo razsodbe.

Dreysel je poudaril, da so se motili tisti, ki so pričakovali od obravnave velike senzacije. — »Proces, ki smo ga vodili«, je dejal, »je imel en sam cilj: ugotoviti resnico. Obtožba je glede Pohlmanna stala na stališču, da gre za roparski umor. Toda obtoženi svoje krivde ni nikoli priznal, prav tako pa tudi ni dokazov o njegovi krivdi.

»Obravnava je pokazala« je nadaljeval predsednik sodišča, »kako nevarno je povzemati prenagljene zaključke iz posameznih dejstev. Neki policijski funkcionar je kot priča izjavil, da so našli v stanovanju Nitribittove spuščene zavese, kar naj bi kazalo, da se je zločin zgodil ponoči, toda izpovedbe drugih prič so tako razvlekle ure, ob kateri naj bi se zločin zgodil, da je naposled sodišče lahko samo presodilo, da je bila Rosemarie umorjena med 17.15 uro dne 29. oktobra in 11. uro 30. oktobra leta 1957.

Sive hlače, ki jih je Pohlmann nosil 29. oktobra popoldne in na katerih so bili najdeni sledovi krvi,. prav tako za sodišče niso zadosten dokaz krivde. Potrjeno je sicer, da je ob 17. uri tega dne obtoženi hlače odnesel priči Werner, češ naj jih popravi. Verzija, da je Pohlmann ubil Nitribittovo nekaj pred 17. uro, ni verjetna, ker je časovno razdobje prekratko.

Kar zadeva dokaz denar, ki ga je Pohlmann odštel po zločinu, sodi sodišče, da se je obtoženemu posrečilo dokazati, da je imel denar že pred 29. oktobrom 1957, čeprav je bil hkrati zadolžen.

Skratka, na Pohlmanna nemara pade sum v zvezi z nekaterimi rečmi, je izjavil predsednik sodišča, vendar ni moč reči, ali bo tožitelj vložil priziv.

Vendar Pohlmann po tej oprostilni sodbi ni prišel na prostost, ker mora odsedeti še leto dni zaradi neke druge obsodbe.

Dirigirana operacija

Neki zdravnik v Bariju je vodil preko radia, na razdaljo več tisoč kilometrov, težaven kirurški poseg. Pristaniška radijska postaja je sprejela SOS poziv neke tovorne ladje, ki je bila na poti proti senegalski obali. Ladijski kapitan je prosil za zdravniški nasvet, ker je nekega člana njegove posadke hudo poškodovala riba žagarica. Kapitanu so po radiu takoj odposlali navodila; nakar je zdravnik v Bariju vodil operacijo, ki je trajala več ur. Pacient je že izven nevarnosti.

Križanka

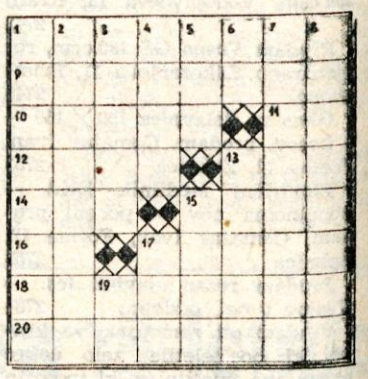

Prva številka velja za vodoravno, druga za navpično: 1., 1. ohromelost, 9., 2. brezimen, nepodpisan, 10., 3. sonarodnjak, 11., 19. italijanski spolnik, 12., 14. pokrajina v Vietnamu, 13., 17. kurir, 14., 5. geometrijski prijem, 15., 15. vrsta majhnega konja, 16., 6. začetnici hrvatskega pesnika in politika (1814—1890), 17., 13. stalna pesniška oblika, 18., 7. dobivati liste (drevo), 20., 8. matematik, ki se ukvarja s posebno panogo geometrije.

»Evropski sputnik«

Če bo šlo vse po sreči, ga bodo izstrelili leta 1962

Tudi Zahodna Evropa bo kmalu stopila v vsemirsko tekmovanje. Če bo šlo vse po sreči, bo »evropski sputnik« z zastavicami desetih evropskih držav zletel v vsemirje leta 1962. Pred nekaj dnevi so znanstveniki desetih evropskih držav na sestanku v Parizu izdelali prvi načrt za raziskovanje vsemirja.

Ideja o »evropskem sputniku« se je rodila na mednarodnem zborovanju znanstvenikov za raziskovanje vsemirja januarja letos v Nizzi. Največ navdušenja za uresničenje tega načrta so pokazali Angleži.

Francoska vlada je odobrila znesek 130 milijonov novih frankov za raziskovanja na področju »vsemirskih raket«. Velika Britanija je predlagala svojo raketo »Blue streak, ki naj bi izvršila prvi vsemirski polet. Francozi pa se potegujejo, da bi uporabili v ta namen njihovo raketo, ki je baje prav tako močna.

Zahodna Evropa pa se še ni zedinila, katera od obeh raket bo prva krenila v vsemirje. — Prav tako se še ni zedinila glede kraja, od koder bi raketo izstrelili. Britanci predlagajo svoj poligon v Avstraliji, Italijani predlagajo Sardinijo, Švedi so za svoje naprave na Severnem rtu, medtem ko vztrajajo Francozi pri Sahari.

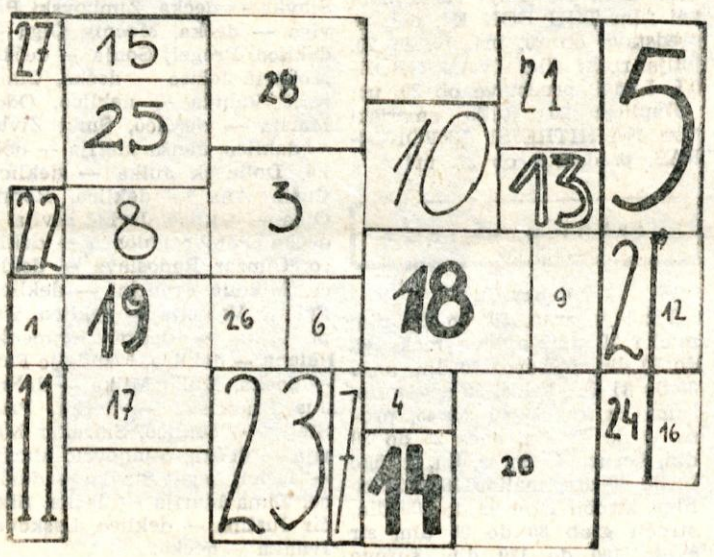

Znate šteti do 28

Res neumno vprašanje, ali ne? Saj vas menda že od vašega petega leta naprej ni nihče spraševal take stvari. Številke še tudi niste pozabili, saj še ni dolgo, kar so se pričele počitnice. Čeprav vse to drži, vam vseeno svetujem, da z uro v roki tekmujete med seboj, kdo bo našel vse številke po vrsti in uporabil za to najmanj časa!

MLADA RAST

Naš mali razgovor

Mladi tehnik

Dragi pionirji!

V »Mladi rasti« začenjamo danes z novo rubriko »Naš mali razgovor«, kjer vam želimo predstaviti pionirje, ki so prav posebno delavni na kateremkoli področju. Prosimo vas, da nam tudi vi sami predlagate svoje tovariše, ki bi prišli v poštev.

Danes vam predstavljamo 12-letnega učenca osnovne šole Kranj - Primskovo JOŽA ŠIFKOVIČA.

»Slišali smo, da si zelo navdušen za tehniko. Kdaj se je to Tvoje zanimanje začelo in kje mu je vzrok?«

»Že ko mi je bilo 6 let, mi je prijatelj Milan posojal tehnične knjige in igrače in mi s tem vzbudil zanimanje za tehniko. Ker takrat še nisem znal ničesar sam narediti, sem zamenjaval vse mogoče stvari za vse, kar je dišalo po tehniki.«

»No, pozneje si začel tudi sam delati, ali ne?«

»Da, sem član Radiokluba, kjer sem tudi obiskoval radioamaterski tečaj. Razen raznih drobnarij sem naredil 3 detektorje, 3 aparate za oddajanje Morsejevih znakov, telefon na elektromotorček in tako dalje.«

»Kaj delaš zdaj?«

»Zdaj izdelujem enocevni baterijski radio in dva svetlobna oddajnika za Morsejevo abecedo.«

»Kako gledajo starši na Tvojega konjička?«

»Kar všeč jim je, posebno še, ker si denar za material priskrbim sam z zbiranjem in prodajanjem starega papirja in drugih podobnih stvari.«

»V šoli si zelo dober učenec. Kateri predmet imaš najrajši?«

»Tehnični pouk, na drugem mestu pa je matematika. Želim si, da bi nadaljeval šolanje na Srednji tehnični šoli.«

»Čitaš »Mlado rast?«

»Da, redno. Včasih tudi sodelujem s krajšim prispevkom.«

»Želiš še kaj povedati za za konec?«

»Vesel bi bil, če bi v »Mladi rasti« objavljali slikanico v nadaljevanjih.«

Binček - strelec

DONALD HONIG

Človek na nebotičniku

Odšel je zdoma in taval po ulicah do polnoči. Zjutraj, ko se je prebudil, je vedel, kaj mu je storiti. Odšel je v hotel in najel sobo v zadnjem nadstropju. Portir je mislil, da izbira sobo zaradi cene, toda on je vedel, da cena pri tem ne igra nobene vloge.

Ni se bal, ko je stopil na napušč. Počutil se je priklenjenega med stavbe, ki so ga obkrožale. Spodaj na ulici je bilo pravo človeško mravljišče. Brž so prišli gasilci in razprostrli mrežo. Prava reč! Kako naj zadrži telo, ki bo padlo iz šestindvajsetega nadstropja? Na noben način se mu niso mogli približati. Gasilske lestve niso mogle seči tako visoko.

— To kar hočete storiti, nima nobenega smisla, — mu je dejal človek, ki je pravkar pomolil glavo skozi okno. — Zdravnik sem in lahko vam pomagam.

— Odkod nenadoma taka skrb zame, ko se niti ne poznamo? — je vprašal Adams. — In kako veste, če vam bom sploh mogel plačati vaš trud?

— Denar v tem primeru sploh ni važen, gospod Adams, bodite prepričani.

— Prepozno doktor. Pobrigajte se za nekoga, ki ste mu resnično potrebni. Meni niste.

Zdravnik zgine in na oknu se spet pojavi duhovnikova glava.

— Ali lahko kaj storim za vas? — je vprašal.

— Ne, — je kratko odvrnil Adams.

— Želite morda, da vas pustimo samega, da boste razmislili?

— To je vse, za kar bi vas prosil.

Duhovnikova glava je zginila v sobo, od koder se je začul pritajen šepet. Ljudje so iskali možnosti, da ga nagovore, naj spremeni svojo odločitev. Tedaj se je spet pojavil policaj. Adams je vedel, kaj hoče. Policaja je njegova namera zadevala neposredneje kot ostale, zato bo naredil vse, da prepreči tak primer na svojem področju.

— Veš, Adams, — pravi policaj in pomoli noge skozi okno ter sede na napušč — jaz sem zapustil svoje delovno mesto. Sedaj bi moral biti na ulici in usmerjati promet, toda zaradi tebe sem tu.

— Tedaj lahko tu tudi ostaneš. Promet je popolnoma ustavljen.

Policaj se je zasmejal.

— Točno, — de in zamahne z roko. — Ljudje spodaj čakajo, da skočiš. Oni čakajo prav na to.

— Čakajo prav na to? — ponovi Adams.

Tako je! Prepričani so, da boš skočil in žele to videti. Ne boš jih razočaral, mar ne?

Adams se zazre v globino in premotri množico.

— Od tu jih ne moreš slišati, — pravi policaj, — toda oni ti prigovarjajo, da skočiš. Menijo, da si jim to dolžan storiti, ko so se že zbrali in že toliko časa čakajo. Mnogi so zamudili zaradi tebe važne opravke.

— Trop lačnih volkov, — je dejal Adams.

— Tako je. Zakaj umreti v njihovo zabavo? Policaj je pazljivo opazoval Adamsov obraz, da bi opazil prve znake omahovanja. — Pojdi noter, — mu reče s tihim glasom. — Naj gredo k vragu vsi ti ljudje spodaj!

— Morda imaš prav, — mu de Adams.

— Jasno je, da imam. Zakaj bi jim ustregel?

Adams se je premaknil, toda pri tem se je zazibal in malo da ni padel v globino, ko se je odlepil od zidu. Takoj se je privil nazaj k zidu in si pokril z roko oči.

— Malo vrtoglavice imam, — de. — Daj mi roko.

Policaj je pogledal fotoreporterje, ki so se vgnezdili na nasprotni strehi. Aparate so imeli pripravljene. To bo dober posnetek za jutranje časopise. Videl je že naslov: »Požrtvovalni policaj rešuje samomorilca.«

— V redu, bodi miren!

Ko je policaj vstal in stopil proti Adamsu, je množica vzvalovila.

— Vedel sem, da boš prišel, — de Adams in krčevito stisne njegovo roko. — Zato sem tudi izbral ta hotel.

— Kaj? — vpraša policaj, trudeč se, da obdrži ravnotežje na ozkem napušču.

— Jaz nisem Adams, Steve. Carren je bila moja žena. Ali veš, da se je včeraj ubila? Zaradi tebe!

Strah se pojavi na policajevem obrazu. Hoče se vrniti, toda Adams je trdno držal njegovo roko. Krepak zamah in dva človeka se odlepita z napušča.

Ko je letel po zraku je bil zadnji zavestni občutek, ki ga je imel policaj, krepek stisk roke, ki ga je držala kot klešče.